

Bosquet de cal Pons

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Colònia Pons. 08692-Puig-reig
Emplaçament Colònia Pons

Coordenades:

Latitud: 41.96559
Longitud: 1.88431
UTM Est (X): 407551
UTM Nord (Y): 4646558

Classificació

Número de fitxa 08175 - 332
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Modernisme
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Puig-reig
Fitxes associades:
[Roure de Cal Pons](#)
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
Data de registre de la fitxa: dj., 17/03/2011 - 01:00

Descripció

Amb el nom de Bosquet de Cal Pons es coneix el conjunt arbrat de bosc i jardins que els Pons van plantar a l'entorn de l'església i les torres. A la zona del jardí destaquen el passeig de plataners, que va de l'església a la Torre Vella, i el de rosers i til·lers, entre ambdues torres. Uns espais centrals a manera de rotunda mostren exemplars de tota la vegetació representada: cedres, alzina, llorer, llorer-cirer, palmeres, excelses, etc. El jardí també té castanyers d'índies, lledoners, boix grèvols, i tapissant el sòl, gessamí d'hivern, vinca i heura. A la plaça de Sant Josep s'aixequen altívols cedres, envoltats de gessamí d'hivern i heura, palmeres, margallons, excelses i lilàs.

El bosquet pròpiament dit es format per cedres, alzines i lledoners, amb un sotabosc de boix, galzeran i garrics. Tot el conjunt era regat per un sistema complex de canalització d'aigua que s'emmagatzemava en uns dipòsits que encara es conserven; era cuidat per tres jardiniers.

Observacions:

El Bosquet de Cal Pons es un jardí històric, que segons la definició proposada per la Carta de Florència (1981), redactada pel Comitè Internacional de Jardins Històrics (ICOMOS-IFLA) i impulsada per la UNESCO: "una composició arquitectònica i vegetal que, des del punt de vista de la història o de l'art, té un interès públic i com a tal està considerat com un monument". En aquest sentit, un jardí històric és un paisatge cultural reduït, modelat per la mà de l'ésser humà, que s'ha mantingut al llarg del temps fins arribar als nostres dies, i al qual l'hi atribuïm un significat social, històric o artístic rellevant. Més enllà d'aquesta definició sintètica, la Carta de Florència atribueix una dimensió transcultural als jardins històrics. En efecte, els jardins històrics són: "l'expressió de les estretes relacions entre la civilització i la naturalesa, un lloc pel gaudi, propici a la meditació o el somni. El jardí assoleix així el sentit còsmic d'una imatge idealitzada del món, un "paradís" en el sentit etimològic del terme, però que dóna testimoni d'una cultura, d'un estil, d'una època i a vegades de l'originalitat d'un creador". La legislació catalana, espanyola i internacional en matèria de patrimoni inclouen entre les seves figures de màxima protecció els jardins històrics. Sota aquesta catalogació s'inclouen, generalment, tres tipus d'espais bàsics: els jardins privats, els jardins botànics i els parcs urbans.

Història

Josep Pons, l'any 1875, comprà els terrenys de Cal Garrigal -que posteriorment amplià amb la compra de més terrenys de masies dels voltants- amb la intenció de construir-hi una colònia industrial. L'any següent obtingué el permís d'aprofitament industrial de l'aigua del riu Llobregat i seguidament féu construir la resclosa, el canal, la sala de turbines i la fàbrica, que s'inaugurà l'any 1880. Al costat de l'espai industrial es començaren a construir, també, els habitatges on haurien de viure els treballadors de Cal Pons. Aquests habitatges, construïts en dues etapes diferents (1875 i 1890), formen el carrer d'Orient, el més emblemàtic de la colònia. Els majordoms i els encarregats vivien en pisos annexos a la fàbrica, mentre que els habitatges del carrer de la Baixada i de la plaça del Centre, on hi havia la botiga, el cafè, la fonda, el forn de pa i altres serveis, foren ocupats per famílies vinculades als serveis de la colònia.

Bibliografia

SERRA, Rosa. Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa 1982 R.SERRA i R.VILADES: la colònia Pons de Puig-reig (1875-1987), Berga, Àmbit de Recerques del Berguedà 1987. R.VILADES i R.SERRA : La colònia Pons (Puig-reig), a L'Erol, Any: 2005 Núm.: 86-87 150 anys de colònies industrials

